

2025-09-23

Handläggare: Åke Nilsson

Diarienumr: Fi2025/01695

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

fi.remissvar@regeringskansliet.se
malin.boestam@regeringskansliet.se

RSMH:s yttrande över promemorian Sänkt skatt på arbetsinkomster, pension och sjuk- och aktivitetsersättning (Fi2025/01695)

1. Inledning

RSMH organiserar sedan 1967, på demokratisk grund, människor med olika former av psykisk ohälsa. Många av våra medlemmar är personer som har eller har haft en långvarig och allvarlig psykisk ohälsa, inte sällan i kombination med olika psykiska funktionsnedsättningar. Något som högst påtagligt genom rådande funktionshinder och rehabiliteringstillkortskommanden i dagens samhälle kraftigt försvårat deras tillträde, fotfäste och återvändande till arbetsmarknaden. Många är hänvisade till sjuk- eller aktivitetsersättning för sin försörjning.

RSMH har genom remiss (Fi2025/01695) 2025-09-08 som remissinstans nr 17 inbjudits att lämna synpunkter på ovan refererade betänkandes behandlade material och förslag varför vi nedan tar oss friheten att göra just detta.

2. Utgångspunkt

RSMH:s vision är att alla människor oavsett psykiskt hälsotillstånd har makt och kontroll över sina liv. För det krävs tillgängligt stöd till återhämtning (*recovery*) och till en fungerande vardag.

Målet med alla stödinsatser för personer med en funktionsnedsättning måste, menar RSMH likt funktionsrättsrörelsen som helhet, vara att de berörda ska kunna leva fullvärdiga liv. Det måste också gälla personer med psykiska funktionsnedsättningar. Det innebär att alla ska kunna ha ett hem, utbildning, arbete eller meningsfull sysselsättning, relationer och en meningsfull fritid.

Alla aktuella insatser måste, menar RSMH, utgå från individens faktiska behov och förmåga.

Det finns tyvärr alltför ofta en otakt i faktisk individuell förmågenivå och en ibland rent ut sagt destruktiv förväntan/bedömning om teoretisk förmåga från Försäkringskassan för de med sjuk- eller aktivitetsersättning för såväl helt som delvis nedsatt arbetsförmåga.

Förutom stressen i själva processen individer utsätts för (storebrors bedömning och granskning in absurdum) så saboteras alltför ofta en uppnådd platå av delvis utvecklad arbetsförmåga då myndigheten genom ekonomiska incitament (hot om indragen ersättning) tvingar ut människor i kortsiktiga försök att arbeta bortom sin förmåga. Det systemfelet löser inte denna promemorias förslag till fullo även om rätten att behålla en rimlig del av ersättningen nu föreslås.

RSMH ser det som positivt med förslaget att den så kallade "funkisskatten" i relation till människor med möjlighet till "jobbskatteavdrag" nu uttrangeras och möjligheten till ett drägligt liv på marginalen ges människor som till sin försörjning är hänvisade till sjuk- eller aktivitetsersättning.

3. Synpunkter specifikt i relation till betänkandets förslag

Som framgår av våra inledande tankar ovan är RSMH:s vision en betydligt mer öppen och anpassningsbar arbetsmarknad utan trösklar, orimliga krav och omfattande diskriminering än den våra medlemmar möter idag. För de som långsiktigt har en nedsatt arbetsförmåga behöver samhället garantera en ekonomisk grundtrygghet som utfyllnad eller helhetslösning utan oemula byråkratiska krav och pålagor för berörda individer.

6.2. Förstärkning av skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning

Promemorias förslag: Skattereduktionen för personer med sjuk- och aktivitetsersättning ska förstärkas för att ta bort skillnaden i beskattning av sådan ersättning och av arbetsinkomster. Det sker genom att skattereduktionen höjs för alla som har ett underlag som överstiger ca 54 000 kronor per år. Underlaget för skattereduktionen ska avrundas nedåt till helt hundratal kronor

RSMH tillstyrker förslaget

4. Slutord

Generellt förväntar sig RSMH att kunskap som människor med psykisk ohälsa, funktionsnedsättning, patienter, närstående och anhöriga besitter och som aggregeras i deras egna organisationer inom civilsamhället släpps fram i såväl som vägs in i bedömningen av offentliga utredningar som berör deras förutsättningar och framtida livsvillkor.

RSMH tror också att ett samhälle som stödjer människor att bidra till sin fulla förmåga och respekterar att det inte alltid går att tvinga fram arbetsförmåga – den egna viljan och de ekonomiska hoten till trots – är ett samhälle vi alla vill och kan leva i.

Riksförbundet för Social och Mental Hälsa

Jenny Wetterling
Intressepolitisk talesperson RSMH

Hanna Navier
t f Kanslichef

Kristina Båth Sågänger
Förbundsordförande

**CC: Funktionsrätt Sverige
Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa, NSPH**